

жінок та 40 чоловіків) зазначили, що відносяться нейтрально, реформа не внесе суттєвих коректив, якість надання медичної допомоги залишиться на тому самому рівні. 13% опитаних, що складає 26 респондентів, (18 жінок та 8 чоловіків) зазначили, що відносяться негативно, реформа тільки усугубляє положення пацієнтів та лікарів.

**Висновки.** Таким чином, можна сказати, що реформа була впроваджена, однак вона не є досконалою. Значна частина населення відчуває складнощі з отриманням ліків за програмою “Доступні ліки”, а також з електронними чергами до лікарів. Однак варто зазначити, що реформування у галузі охорони здоров’я є для населення важливим аспектом реформування країни та місцевих громад, поряд із антикорупційною реформою, яка напряду пов’язана з усіма іншими реформами, зокрема з охороною здоров’я. Реформування системи охорони здоров’я дозволить отримувати кваліфіковану медичну допомогу й буде сприяти здоровому стану населення країни.

**ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ТУРИЗМ  
ЯК ІНТЕГРАЛЬНА ФОРМА ДІЯЛЬНОСТІ  
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ В СУЧАСНІЙ СОЦІАЛЬНО  
ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ’Я**

Самборський О.С., Слободянюк М.М.

Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-  
Франківськ, Україна,

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна  
aptekar05@ukr.net

Впровадження у медичну практику сучасних медичних технологій на основі новітніх лікарських засобів (ЛЗ), діагностування все нових видів і форм захворювань, значні відмінності у фізичній і економічній доступності різних найменувань ЛЗ при поглибленні інтеграційних процесів створили потреби і умови щодо особливих сучасних підходів у забезпеченні хворих

конкретними лікарськими препаратами (ЛП). Поряд із медичним туризмом (МТ) пацієнтами активно використовуються форми пошуку задоволення потреби лікування в ефективних ЛЗ за кордоном, де соціально-економічна доступність їх значно вища, ніж у країні проживання. Виникнення фармацевтичного туризму (ФТ) як інтегральної форми й реалізації надання населенню фармацевтичної допомоги (ФД) набуває особливого значення за умов підвищення вимог суспільства до ефективності та особливостей державного регулювання її доступності для пересічних громадян.

**Метою** наших робіт є узагальнення наукової інформації щодо нового напрямку надання фармацевтичної допомоги у формі фармацевтичного туризму.

**Результати дослідження.** Проведений нами аналіз доступної наукової літератури свідчить, що сьогодні термін «фармацевтичний туризм» зовсім відсутній як наукове визначення. Тим паче він не відокремлюється від поняття МТ, а придбання ЛЗ за кордоном розглядається як важлива складова у процесі реалізації заходів з МТ громадян країни. В спеціалізованій літературі є лише окремі публікації щодо особливостей придбання за кордоном необхідних для пацієнта ЛЗ відповідної якості, а також цінової привабливості окремих найменувань ліків і їх економічної доступності для різних соціальних верств населення та категорій хворих. При цьому, використовуючи саме поняття ФТ, автори не дають його характеристики, розглядаючи лише як складову процесу реалізації МТ. В той же час, ФТ, як і МТ, слід розглядати як наслідок відсутності або нерівного доступу різних верст населення з будь-якого регіону постійного проживання або країни до ефективних ЛЗ, ФД та медичної допомоги (МД) в цілому.

Систематизуючи дані, нами були визначені основи передумов активного розвитку МТ, як інтегральної форми діяльності у сучасній системі охорони здоров'я.

На даний час ФТ здійснюється у двох основних напрямках: 1) споживачі ЛЗ та ФД з економічно розвинутих країн приїждять до країн з

нижчим економічним рівнем з метою отримання відповідної допомоги за більш низькими цінами або за терміновим графіком надання послуг; 2) споживачі медичних та фармацевтичних послуг з країн, де відсутні пропозиції висококваліфікованої або вузькоспеціалізованої МД та медичної послуги, а також необхідних найменувань ЛЗ, направляються у країни, які характеризуються наявністю інноваційних методів, методик лікування та ЛЗ, наприклад, тяжких хронічних, орфанних патологій тощо.

Нами вперше сформовано визначення поняття ФТ, термін якого прийнято для включення до Фармацевтичної енциклопедії України: «Фармацевтичний туризм (*pharmaceutical tourism, pharmacy tourism – англ.*) – комплекс заходів, спрямованих на задоволення потреб населення у доступній ФД за межами регіону постійного проживання споживача ЛП або країни в цілому».

Визначено суб'єкти ФТ, охарактеризовано види, форми і функції. Останні включають: медико-фармацевтичну, соціально-економічну, суспільну, гуманістичну, стимулюючу, ринкову і зовнішньо-економічну. Ефективна реалізація зазначених функцій неможлива без активної участі державних органів, які повинні сприяти подальшому розвитку сусідських відносин між різними країнами, та одночасно удосконалювати форми й методи державного регулювання доступності ЛЗ і ФД, що надається населенню в країні.

За результатами наукових досліджень видано методичні рекомендації.

## **FEATURES OF THE TRANSLATION OF TERMINOLOGY IN THE HEALTH TECHNOLOGY ASSESSMENT**

Podgaina M.V., Ananko V.V.

National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine

**Introduction.** Currently, English pharmaceutical terms are widely used in the field of scientific communication. This is because one of the most progressive